

Τίτλος μαθήματος	Ιστορική Γλωσσολογία Α΄ Historical Linguistics I				
Κωδικός μαθήματος	ΑΓΛ 263				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό μάθημα της Κατεύθυνσης Κλασικών Σπουδών και του δευτερεύοντος πτυχίου Κλασικών Σπουδών. Προσφέρεται και ως μάθημα ελεύθερης επιλογής.				
Επίπεδο	Προπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	Γ΄ εξάμηνο σπουδών κανονικά. Προσφέρεται παγίως κάθε χειμερινό εξάμηνο.				
Τόπος και χρόνος διεξαγωγής	Α 011, στα Κεντρικά, Τρίτες και Παρασκευές 15:00-16:30.				
Όνομα διδάσκοντα	Άννα Παναγιώτου-Τριανταφυλλοπούλου, Καθηγήτρια Γλωσσολογίας				
ECTS	5	Διαλέξεις / εβδομάδα	Δύο μαθήματα 75 λεπτών	Εργαστήρια	Διεξάγεται άπαξ υποχρεωτικό τρίωρο εκπαιδευτικό σεμινάριο πληροφορικής παιδείας από τη Δρα Αλεξία Λουκά, υπεύθυνη για τα μαθήματα αυτά στη Φιλοσοφική Σχολή, με βιβλιογραφία του μαθήματος (ηλεκτρονική αναζήτηση στο δίκτυο βιβλιοθηκών, βάσεις δεδομένων, RefWorks, κλπ.
Στόχοι μαθήματος	Το μάθημα αυτό έχει σχεδιασθεί αφ' ενός ως εισαγωγή στη γλωσσική επιστήμη και τις βασικές αρχές της (ιστορικής) γλωσσολογίας, αφ' ετέρου δε ως εμβάθυνση στην ιστορία της ελληνικής γλώσσας και των διαλέκτων της από τη Β΄ χιλιετία π.Χ. έως τις αρχές της ελληνιστικής περιόδου. Η γλώσσα, εν προκειμένω η ελληνική, εξετάζεται διαχρονικώς και συγχρονικώς εντός των ιστορικών της συμφραζομένων, βάσει κειμένων. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται επισκόπηση των συστημάτων γραφής της Αν. Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής, εξετάζονται συστηματικά η μυκηναϊκή ελληνική της Β΄ και οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι της Α΄ χιλιετίας π.Χ. σε συνάρτηση με τα συστήματα γραφής που απέδιδαν κάθε μία από αυτές, ενώ παράλληλα (επαν)εξετάζονται συστηματικά έννοιες της αρθρωτικής φωνητικής, της φωνολογίας, της μορφολογίας, της (δομικής) σύνταξης και της σημασιολογίας.				
Μαθησιακά αποτελέσματα	Σε συνάρτηση με τους στόχους του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται: α) να ανακαλέσουν και να εμπεδώσουν απαραίτητες γνώσεις για τη λειτουργία της γλώσσας που απέκτησαν στο μάθημα ΓΕΠ 150, υποχρεωτικό μάθημα που προσφέρεται από συναδέλφους του Τμήματος ΒΝΕΣ, καθώς και τη μεθοδολογία εξέτασης μιας γλώσσας όπως η ελληνική, με σημαντική ιστορική διάσταση· β) να αντιληφθούν τη σημασία και τις ιδιαιτερότητες του γραπτού λόγου για την έρευνα και την κατανόηση παλαιότερων γλωσσικών μορφών και να καταλάβουν με ποιους επιστημονικούς τρόπους η διαχρονική μελέτη μιας γλωσσικής μορφής μπορεί να συνδεθεί με την ή τις γλωσσικές μορφές της ελληνικής που μιλούν σήμερα.				

	Στα μαθησιακά αποτελέσματα συγκαταλέγεται η εξοικείωση των φοιτητών με τα εργαλεία της ηλεκτρονικής τεχνολογίας για την αναζήτηση ειδικής βιβλιογραφίας, την κατάταξη δεδομένων, καθώς και τη χρήση τους με κριτικό τρόπο στις εργασίες τους και τις παρουσιάσεις επί μέρους θεμάτων στο πλαίσιο του μαθήματος.		
Προαπαιτούμενα	ΓΕΠ 150 (Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία)	Συναπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο μαθήματος	Η ινδοευρωπαϊκή και οι άλλες γλωσσικές οικογένειες. Επισκόπηση μη αποκρυπτογραφημένων γραφών της Αν. Μεσογείου σε συνδυασμό με προελληνικά γλωσσικά κατάλοιπα. Εξέταση των διαλέκτων του ελληνόφωνου χώρου κατά τη Β' και την Α' χιλιετία π.Χ. και των αντιστοίχων συλλαβικών γραφών και αλφαβήτων.		
Μεθοδολογία διδασκαλίας	<p>Παραδόσεις και εργασίες. Πριν από την έναρξη κάθε μαθήματος, αναρτάται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (εν προκειμένω στο Blackboard) το μάθημα με τα κυριότερα σημεία που θα αναλυθούν, το σχετικό υποστηρικτικό υλικό, χάρτες, διαγράμματα, φωτογραφίες και ειδικότερη, ανά κεφάλαιο, βιβλιογραφία, πλην της γενικής που στέλλεται στην αρχή κάθε εξαμήνου με το συμβόλαιο του μαθήματος.</p> <p>Για τους φοιτητές του προγράμματος ERASMUS δίδεται προφορικά αλλά και στο ΡΡ ταυτόχρονη μετάφραση όλων των ανωτέρω στα αγγλικά ή τα γαλλικά αναλόγως των κυριότερων γλωσσών που γνωρίζουν οι φοιτητές αυτοί.</p> <p>Συνάδελφοι από πανεπιστήμια του εξωτερικού προσκαλούνται να παρουσιάσουν ειδικότερα θέματα με τα οποία ασχολούνται ερευνητικά από τη θεματολογία του μαθήματος.</p> <p>Διεξάγονται υποχρεωτικά σεμινάρια πληροφορικής παιδείας από την κ. Αλεξία Λουκά (βλ. ανωτέρω στην παράγραφο «Εργαστήρια») με τη γενική και ειδική βιβλιογραφία του μαθήματος.</p>		
Βιβλιογραφία	<p>ADRADOS Fr. R., <i>Historia de la Lengua Griega</i> [...], Μαδρίτη 1999. Μετάφρ. στην ελλ. υπό τον τίτλο <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας. Από τις απαρχές ως τις μέρες μας</i> από Α. Villar Lecumberri, Αθήνα: Παπαδήμας 2003, ISBN 960-206-481-1.</p> <p>ALLEN S. W., <i>Vox Graeca A Guide to the Pronunciation of Classical Greek</i>, Cambridge 1987³. Μετάφρ. στην ελλ. υπό τον τίτλο <i>Vox Graeca. Η προφορά της ελληνικής την κλασική εποχή</i> από τους Μ. Καραλή - Γ. Μ. Παράσογλου, Θεσσαλονίκη: Πανεπ. Θεσσαλονίκης-Ινστ. Νεοελλ. Σπουδ. 2000), ISBN 960-231-086-3.</p> <p>ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ Ν. Π., <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (Τέσσερις μελέτες)</i>, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 1992, ISBN 960-231-058-8.</p> <p>BUCK C.D., <i>Introduction to the Study of Greek Dialects</i>, Νέα Υόρκη-Λονδίνο 1955.</p> <p>COLVIN St., <i>A Historical Greek Reader. Mycenaean to the Koiné</i>, Οξφόρδη: Oxford University Press, ISBN 978-0-19-922660-3.</p> <p>DUHOUX Y., <i>Introduction aux dialectes grecs anciens</i> (SPILL αρ. 12), Louvain-Παρίσι 1983, ISBN 2-87077-177-0.</p> <p>HOFFMANN O. – DEBRUNNER A. – SCHERER A., <i>Geschichte der griechischen Sprache</i>, Βερολίνο 1969. Μετάφραση στην ελληνική Χ.Π. Συμεωνίδη, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη 1994, ISBN 960-343-241-5.</p> <p>HORROCKS G., <i>Greek. A History of the Language and its Speakers</i>, Λονδίνο-Νέα Υόρκη: Longman 1997, ISBN 0-582-30709-0. Μετάφρ. στην ελλ.: (Ελληνικά. Ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της, από τις Μ. Σταύρου – Μ. Τζεβελέκου, Αθήνα: Εστία 2006, ISBN 960-05-1242-6.</p> <p><i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας</i> (εκδ. Μ. ΚΟΠΠΑΚΗΣ.), Αθήνα: Ε.Λ.Ι.Α. 1999,</p>		

	<p>ISBN 960-201-122-X.</p> <p><i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας. Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα</i> (επιστ. επιμ. Α.-Φ. ΧΡΙΣΤΙΔΗ), [Θεσσαλονίκη], Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη] 2001, ISBN 960-231-094-4. Β' αναθεωρημένη και επηυξημένη έκδοση στην αγγλική: <i>A History of Ancient Greek. From the Beginnings to Late Antiquity</i> (Α.-Φ. CHRISTIDIS, ed.), Cambridge University Press 2007, ISBN 0-521-83307-8.</p> <p>MEILLET A., <i>Aperçu d'une histoire de la langue grecque</i>, Παρίσι 1975⁸.</p> <p>ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ Γ., <i>Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας</i>, Αθήνα 1986.</p> <p>ΠΙΚΟΥΛΑΣ Γ. Α., <i>Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορία και αρχαιολογία</i>, Αθήνα: Καρδαμίτσα 2006</p> <p>RUIPÉREZ M. – MELENA J., <i>Los Griegos micénicos</i>, Μαδρίτη 1990. Μετάφρ. στην ελλ. <i>Οι Μυκηναίοι Έλληνες</i>, από Μ. Παναγιωτίδου, Αθήνα: Μ. Καρδαμίτσα 1996, ISBN 960-354-016-1.</p> <p>Η ανωτέρω βιβλιογραφία αποτελείται από βασικά εγχειρίδια υποδομής, γραμμένα ή, συνηθέστερα, μεταφρασμένα στην ελληνική. Για τους φοιτητές του προγράμματος ERASMUS δίδεται περισσότερη βιβλιογραφία στις γλώσσες που γνωρίζουν καλύτερα.</p> <p>ΕΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΙΔΕΤΑΙ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΘΕ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ</p>
Αξιολόγηση	<p>Ενδιάμεση και τελική γραπτή εξέταση δίδουν το 30% και το 50% της τελικής βαθμολογίας αντιστοίχως. Το 20% της βαθμολογίας δίδεται από τη συμμετοχή στο μάθημα, ασκήσεις και παρουσιάσεις επί μέρους θεμάτων· οι τελευταίες γίνονται σε εθελοντική βάση.</p> <p>Η ενδιάμεση εξέταση θα διεξαχθεί την Παρασκευή 18/10/2019, την ώρα του μαθήματος.</p> <p>Οι φοιτητές του προγράμματος ERASMUS μπορούν να γράφουν ενδιάμεσες ή τελικές εξετάσεις και εργασίες σε γλώσσες που γνωρίζει η διδάσκουσα.</p> <p><u>Σχετικώς υπενθυμίζεται ότι:</u></p> <p><u>Α) Η παρακολούθηση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι υποχρεωτική.</u> Σε περίπτωση επαναλαμβανομένων αδικαιολογήτων απουσιών μειώνεται ανάλογα ο βαθμός της συμμετοχής στο μάθημα.</p> <p><u>Β) Κατά την ώρα του μαθήματος δεν επιτρέπεται η χρήση φορητών τηλεφώνων, η περιήγηση στο διαδίκτυο, καθώς και η διακοπή για απάντηση των κλήσεων.</u></p>
Γλώσσα	<p>Ελληνική.</p> <p>Όταν παρακολουθούν το μάθημα και φοιτητές του προγράμματος ERASMUS τα κυριότερα στοιχεία της συζητήσεως αναλύονται ταυτόχρονα στα αγγλικά ή τα γαλλικά (βλ. ανωτ. στην παράγραφο «Μεθοδολογία Διδασκαλίας»).</p>